Nová Bělá, Ostrava

Část obce: Ostrava
Okres: Ostrava-město
GPS souřadnice: 49.753505N, 18.254249E
PSČ: 724 00

Kraj: Moravskoslezský
Správní obvod: Ostrava
První pís. zmínka: 1392 (632 let)
Adresa URL: www.novabela.cz

Historie obce Nová Bělá

V první písemné zmínce z roku 1392 potvrzuje olomoucký biskup Mikuláš manželce biskupského maršála Jošta z Volfsburku Elišce věno 150 hřiven roční činže ze vsi Nová Bělá. V případě, že by do této částky něco chybělo, měl rozdíl doplatit Joštův otec Markvart ze svého statku v Nové Hrabové. Podle dalšího zápisu v lenní knize olomouckého biskupství držitelem paskovského panství byl Jošt a jeho bratři. K panství patřil Paskov - ves, tvrz a dvůr, Nová Bělá, Nová Hrabová, část Staré Hrabové a Malý Sviadnov. Pod paskovské panství patřila Nová Bělá až do zrušení poddanství v roce 1848.
Historici Novou Bělou označují za lesní lánovou ves se záhumenicovou plužinou a zákupní dědičnou rychtou. Ve středověku měla asi 25 lánů orné půdy. Lánem se označovala půda, kterou v době kolonizace stačil obdělat jeden člověk s koňským dvouspřežím.
Podle lánového rejstříku bylo v Nové Bělé v roce 1676 22 usedlíků. 17 z nich hospodařilo na půdě o výměře 21 až 60 měřic, pět usedlíků byli domkaři. Obec tehdy vlastnila kovárnu a les Bučina, vrchnost měla v katastru obce dva rybníky, les Lipiny a oboru v lese Bučina. V roce 1698 postavila krčmu, kterou vzápětí prodala poddanému Janu Figarkovi za 300 zlatých.
V roce 1795 byla na obecní náklady a ze sbírek občanů vybudována v Nové Bělé kaple, v roce 1823 byl na novobělských polích vztyčen kamenný kříž. Také v Mitrovicích byla vybudována kaplička, kterou zde prý nechala postavit manželka zavražděného sedláka. Sedlák ujížděl na koni cestou od Zábřehu k Místku s větším množstvím peněz ukrytých pod sedlem. Nešťastníka však přepadl lupič a zákeřnou ranou bohatého sedláka srazil k zemi. Poplašený kůň uháněl i s penězi dál až domů. Druhá verze však uvádí, že jezdcem byl vrchnostenský úředník a kapli dala postavit paskovská hraběnka.
Nicméně v roce 1928 byla na místě původní zchátralé kapličky slavnostně vysvěcena kaple nová.
Kromě kostela měla Nová a Stará Bělá společnou až do roku 1872 také školu. O tom, zda vybudovat vlastní jednotřídku nebo finančně podpořit rozšíření školy starobělské, se rozhodovalo v místním referendu v roce 1869. Každý majitel domu musel tehdy veřejně vyjádřit svůj názor. Nová škola byla nakonec i přes řadu problémů přece jen postavena.
Školní budovu navrhoval místecký stavitel Hartmann. Z finančních důvodů však docházelo k četným stavebním změnám. Nebyl např. realizován zřejmě nejvýraznější architektonický prvek objektu, jímž měla být věžička s hodinami. Všemu trápení se školou nebyl konec ani po opožděném zahájení vyučování na podzim roku 1872. Místo na jednotřídce bylo nepříliš lukrativní. Provoz školy byl proto v roce 1876 ukončen. Nezájem o učitelské místo vyburcoval k nadměrné aktivitě členy místní školní rady, kteří nakonec dosáhli zařazení školy do tzv. vyššího platového stupně a děti mohly v následujícím roce opět usednout do lavic.V roce 1909 začaly chodit do této školy i první děti z Mitrovic. V

roce 1771 bydlelo v Nové Bělé 190 dospělých a 53 dětí. O šedesát let později měla obec už 537 obyvatel a 89 domů. Zápisy z roku 1843 uvádějí, že se zde hospodařilo na 1265 jitrech půdy, z toho 775 jiter polí, 76 jiter luk a 61 jiter neproduktivní půdy. Obyvatelé vesnice chovali 76 koní, 230 kusů hovězího dobytka, 30 ovcí a 103 vepře.K dalšímu velkému oživení života v obci došlo ve druhé polovině 19. století, kdy se Novobělané přestali živit výlučně zemědělstvím a začali dojíždět do dolů a hutí do Ostravy.
Zatímco v roce 1843 zde bylo 556 obyvatel, v roce 1900 už 939 a v roce 1940 už 1756 obyvatel. K Moravské Ostravě byla Nová Bělá připojena v roce 1941, o 13 let později se stala opět samostatnou obcí. Pod Ostravu začala patřit opět v roce 1975 a to především jako zázemí pro bytovou výstavbu.
Původ znaku obce Znak obce tvoří smrk provázený dvěma štíty, zlatá růže a stříbrná mitra. Smrk byl převzat z obecní pečetě pocházející z roku 1718. modrý štít se zlatou růží je symbolem města Ostravy a červený štít s biskupskou mitrou je symbolem osady Mitrovice, která byla založena v roce 1799 Josefem Mitrovským a součástí Nové Bělé je do roku 1850.